

۲. مریبان و والدین به یک نسبت در رویارویی با این دانش آموز و درک علت رفتار وی در مانده می شوند.
۳. ممکن است برخی از همکلاسی های او از این رفتار لذت برده و سرگرم شوند که این امر زمینه های تقویت این رفتار را فراهم می سازد.
۴. ابزار و وسایل مدرسه که به راحتی نیز قابل جایگزینی نیستند، از بین می رود.
۵. ممکن است معلم به جای کمک به او، این دانش آموز را به سختی تنبیه کند.
۶. معلم به سختی می تواند به سایر معلمان و مدیر مدرسه توضیح دهد که چرا این دانش آموز در کلاس او چنین رفتاری را از خود نشان می دهد.
۷. معلم احساس در ماندگی می کند و نمی داند که چگونه این رفتار را اصلاح کند.
۸. ممکن است معلم احساس پوچی و بی کفایتی کند.
۹. در صورتی که این دانش آموز در کلاس سایر معلمان چنین رفتاری نداشته باشد، احتمالاً معلمی که رفتارهای مخرب در کلاس او اتفاق می افتد، مورد سرزنش قرار می گیرد.
۱۰. ممکن است این دانش آموز مورد نفرت و انزجار معلم قرار گیرد.
۱۱. کنترل رفتار سایر دانش آموزان که تحت تأثیر این فرد قرار می گیرند دشوار تر می شود.
۱۲. در خصوص میزان و نحوه ی پرداخت غرامت ناشی از تخریب اموال توسط این دانش آموز، بحث و مجادله در می گیرد.

ج) راهکارهای عملی:

به منظور مدیریت صحیح رفتار چنین دانش آموزی باید ابتدا دلایل رفتار وی و نیازهای به وجود آورنده ی این رفتار را مورد شناسایی قرار دهید و شیوه ها و فنون خاصی را برای اصلاح رفتار او در خانه و مدرسه بکار گیرید. به نظر می رسد که انتقام جویی علت اصلی رفتار دانش آموز مخرب باشد که از راه ایجاد وحشت در سایرین و تخریب اموال انجام می گیرد.

نیاز به رهایی از رنج از جمله نیازهای اولیه ی ایجاد کننده ی این رفتار پنداشته می شود، چرا که این دانش آموز به شکل قابل ملاحظه ای احساس رنج و محرومیت دارد و تصور می کند که از هر چیز و هر کس جدا افتاده است. نیازهای کسب موفقیت، کسب قدرت و احساس استقلال از جمله نیازهای ثانویه ی بروز این رفتار می باشند. با این توضیح، فهرستی از اقدام هایی که معلمان و مریبان می توانند با هدف مدیریت رفتار تخریب کننده صورت دهند، ارائه می شود. بکارگیری این توصیه ها به موقعیت و شرایط بروز رفتار

۱. حوادث را به صورت امری شخصی نپندارید، بلکه واکنش حرفه ای داشته باشید.
۲. در صورتی که دلیل محکمی در دست ندارید، در حضور جمع او را مخاطب قرار ندهید، بلکه به طور خصوصی در باره ی مسایل پیش آمده با او صحبت کنید. اگر این دانش آموز صرفاً مظنون به انجام خطایی می باشد، این موضوع را بدون هیچ گونه سرزنشی با او در میان بگذارید. این اقدام بسیار حیاتی و مهم است چرا که در صورت اشتباه شما در متهم نمودن او، در آینده با مشکل روبه رو خواهید شد. سعی کنید بسیار آرام، مؤدبانه و در عین حال جدی با این دانش آموز گفت و گو کنید.
۳. همیشه هنگام وقوع حادثه، مدیر خود را مطلع نمایید. هرگز رویدادها را از مدیر مدرسه مخفی نکنید و قبل از تشکیل هر جلسه ای مسایل را با مدیرتان در میان بگذارید.
۴. هرگاه یک دانش آموز مخرب را شناسایی نمودید و یا تصور نمودید که او یک دانش آموز مخرب است، قبل از گفت و گو با دانش آموز، با والدین او صحبت کنید. البته اگر قصد ندارید کاری در ارتباط با این دانش آموز انجام دهید، تفاوتی نمی کند که موضوع را با والدین این دانش آموز در میان بگذارید، ولی چنانچه قصد داشته باشید اقدامی در این مورد انجام دهید، عدم تعامل با والدین این دانش آموز می تواند نتایج نامطلوبی را در پی داشته باشد.
۵. هرگز اعمال دانش آموز مخرب را نادیده نگیرید. مطمئن باشید که آنها می دانند که شما و سایر مسوولین مدرسه در کارتان مصمم هستید. آنها باید بدانند که مشاوران، مدیران و والدین در جریان امر قرار داده شده اند.
۶. در ابتدا در باره ی چرایی رفتار دانش آموز مخرب خیلی صحبت نکنید، بلکه در باره ی آنچه رخ داده است بحث کنید و سپس یک برنامه مشخص شامل: هدف های کوتاه مدت، مشارکت دانش آموز مورد نظر مدرسه و همچنین جبران خسارت وارده تنظیم و اجرا نمایید.
۷. به جای اینکه در مورد این واقعت بحث کنید که این رفتار ناشی از ناتوانی دانش آموز برای جلب توجه به شیوه های مثبت و سالم بوده است، در مورد آسیب ها و زیان های ناشی از این رفتار بحث و گفت و گو نمایید.
۸. یک تنه به قاضی نروید، بلکه به دانش آموز اجازه دهید که در باره ی مشککش توضیح دهد.
۹. ممکن است این دانش آموز در معرض آسیب های جدی باشد، پس سعی کنید حداقل یکی از نیازهای وی را در یابید و آن را

رفتارهای نامطلوب دانش آموزان و شیوه‌های مدیریت آنها (۳)

«دانش آموز خرابکار»، «دانش آموز تنبل»

• ترجمه: فخرالسادات یوسفی طباطبائی / کارشناس ارشد روان شناسی
محسن / فرهادی نژاد / کارشناس ارشد مدیریت

عکس: مریم علامه

۴. صفحه‌های کتاب‌ها را پاره می‌کند.
۵. کتاب‌ها را خط‌خطی می‌کند و به میزها و قفسه‌ها ضربه می‌زند.
۶. در و دیوار را کثیف و خراب می‌کند.
۷. لوازم سایر دانش آموزان را خراب می‌کند.
۸. معمولاً با آنچه که دارد با افراط و تفریط رفتار می‌کند. بدین صورت که یا اصلاً از آنها مراقبت نمی‌کند و یا به شکلی کاملاً افراطی و با وسواس مواظب آنهاست.
۹. ممکن است در مقابل با افراد نیز بهتر از برخورد با اشیاء عمل نکند.

ب) آثار و پیامدهای رفتار:

۱. رفتار این دانش آموز چه اثری بر معلمان، والدین و همکلاسی‌های او می‌گذارد و چگونه محیط مدرسه و خانواده وی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟
۲. معلم برافروخته شده، عصبانی می‌شود و یا می‌ترسد.

در سومین بخش از مجموعه مباحثی که تحت عنوان «رفتارهای نامطلوب دانش آموزان و شیوه‌های مدیریت آنها» آغاز شده است، به تحلیل دو رفتار نامطلوب دیگر می‌پردازیم. ابتدا به بررسی و ارزیابی راهکارهای عملی در رویارویی با «دانش آموز منقلب» پرداخته می‌شود و سپس ضمن بررسی ملاک‌های تشخیصی «دانش آموز تنبل»، رفتار این گونه دانش آموزان بررسی و راهکارهای برخورد با آنها تشریح می‌شود.

دانش آموز خرابکار^۱

الف) نشانه‌های رفتار:

- رفتارها و شیوه‌های برخورد این کودک در خانه و یا مدرسه عبارت‌اند از:
۱. همواره رفتارهای منقلب از خود بروز می‌دهد.
 ۲. بارها و بارها وسایل و اسباب و اثاثیه را می‌شکند و از یکدیگر جدا می‌کند.
 ۳. روی میزها را با مطالب مختلف کثیف می‌کند.

عکس: ناصر جعفری

اختصاص می دهد و تلاشی که صرف او می کند باشکست روبرو می شود.

۲. هم کلاسی های وی عملکرد او را مسخره می کنند.
۳. بر اثر وجود چنین شخصی در کلاس، کار کلاس ممکن است به کندی پیش برود.

۴. اگر نسبت به دانش آموز تنبل باسهل انگاری برخورد شود، ممکن است سایر دانش آموزان نیز رفتار وی را در پیش بگیرند.
۵. معلم ممکن است نسبت به این دانش آموز مایوس شود.
۶. شور و شوق سایر دانش آموزان نیز ممکن است کمرنگ شود، زیرا دیدگاه «به من مربوط نیست» یک دیدگاه مسری است.

ج) راهکارهای عملی

به منظور مدیریت صحیح رفتار چنین دانش آموزی باید دلایل رفتار او را مورد شناسایی قرار داده و روش ها و فنون خاصی برای اصلاح رفتار وی در خانه و مدرسه بکار گیرند. به نظر می رسد که دلایل و نیازهای اولیه به وجود آورنده این رفتار، فقدان اعتماد به نفس، رهایی از رنج و نیازهای فیزیولوژیک باشد. احتمال دارد که این دانش آموز به دلیل اعتماد به نفس پایین احساس کند که در انجام هر کاری شکست خواهد خورد و از این رو تنبلی را وسیله ای برای از بین بردن احتمال بروز شکست در انجام کارها در پیش گرفته باشد. از سویی تنبل بودن می تواند راهی برای گریز از رنجی باشد که او در خانه یا مدرسه تجربه می کند. عواملی از جمله؛ گرسنگی، تشنگی، خستگی و سایر نیازهای اولیه نیز در پیدایش چنین رفتاری می تواند مؤثر باشد. تمایل به تعلق به گروه، نیاز به موفقیت و جایگاه اجتماعی از جمله عوامل ثانویه در تحلیل این رفتار به شمار می آیند. بدین ترتیب که ممکن است عدم پذیرش او به عنوان عضو یک گروه زمینه ی تنبلی او را فراهم آورده باشد. ممکن است تنبلی به عنوان شکلی از سلطه بر والدین و معلمان در نزد این دانش آموز تعریف شده باشد. از طرفی باید هر تلاشی که لازم است، انجام شود تا این دانش آموز احساس کند که در نظر

۹. نسبت به این دانش آموز، موضعی آکنده از نفرت اتخاذ نماید.

۱۰. به تغییر و اصلاح رفتار این دانش آموز اعتقاد نداشته باشید.
۱۱. از تکلیف های کلاس به عنوان ابزاری برای تنبیه وی استفاده نماید.

۱۲. همواره بر اشتباهی که او مرتکب شده است، تأکید نماید و به او گوشزد نماید که ما رفتار تو را فراموش نخواهیم کرد.
۱۳. از عملکرد آموزشی این دانش آموز انتظار زیاد داشته باشید بدون توجه به اینکه عملکرد آموزشی افراد تابعی از سلامت شخصیت آنهاست.

۱۴. کوتاهی در تحلیل رفتار مخرب به عنوان استمداد کمک از سوی این دانش آموز.

دانش آموز تنبل^۲

الف) نشانه های رفتار

رفتارها و شیوه های خاص برخورد این کودک در خانه و یا مدرسه عبارت اند از:

۱. میزان علاقه مندی بسیار پایینی نسبت به کارها از خود نشان می دهد.
۲. زمان زیادی تلف می کند و فاقد هدف خاصی می باشد.
۳. همواره بی نظم و بدون برنامه است.
۴. ممکن است عاشق بحث در گروه باشد، خواه از موضوع مورد بحث اطلاع داشته باشد و یا نداشته باشد. اما ممکن است گروه را از ادامه ی بحث باز دارد.
۵. در بسیاری مواقع به گونه ای رفتار می کند که گویی می گوید: «به من مربوط نیست» و ممکن است صریحاً نیز این عبارت را بیان نماید.
۶. معمولاً وسایل مورد نیاز کلاس را به همراه نمی آورد و یا نسبت به انجام تکلیف هایش کوتاهی می کند.
۷. ممکن است برای توجیه رفتارش به هر عذر و بهانه ای متوسل شود و این علامت خوبی برای شناسایی دانش آموزان تنبل به شمار می آید.
۸. ممکن است بعضی از رفتارها را تصادفی و یا از روی عادت نشان دهد.

ب) آثار و پیامدهای رفتار

رفتار این دانش آموزان چه اثری بر معلمان، والدین و هم کلاسی های او می گذارد و چگونه محیط مدرسه و خانواده وی را تحت تأثیر قرار می دهد؟
۱. معمولاً زمانی را که معلم به این دانش آموز در طی کلاس

برطرف سازید.

۱۰. به این دانش آموز کمک کنید که فعالیتی را بیابد که زمینه های مشارکت او را در مدرسه فراهم سازد. این کار می تواند کلیدی برای تغییر رفتار غیر قابل قبول او به رفتاری قابل قبول باشد. به عنوان مثال، اگر او باعث تخریب وسایل ورزشی مدرسه شده است، او را به مدت یک ماه و یا بیشتر مسوول حفاظت از این وسایل نمایید.

۱۱. سعی کنید که علل مختلف بروز چنین رفتاری را کشف نمایید. مثلاً ممکن است این دانش آموز جزو دانش آموزان توجه طلب باشد.

۱۲. چنانچه این دانش آموز راه حل مناسب و یا افکار مثبتی ارائه نماید، او را مورد تقدیر و تشویق قرار دهید، و با واکنش های منفی رفتارهای مثبت او را خاموش نکنید.

عکس: حکیمه اکبری

۱۳. به دانش آموز اجازه دهید که آنچه را خراب کرده است، تعمیر کند. این شیوه یکی از مناسب ترین روش های اصلاح چنین رفتاری است که البته این کار با رضایت والدین صورت می گیرد. ۱۴. ترتیبی اتخاذ نمایید که این دانش آموز با یکی از مربیان مدرسه ارتباطی صمیمانه و توأم با اعتماد متقابل برقرار نماید. شیوه رفاقتی معمولاً به خوبی جواب می دهد. به ویژه این که دانش آموز پس از رخ دادن یک اتفاق باید کسی را داشته باشد و از جانب همه طرد نشود.

۱۵. بررسی نمایید که این دانش آموز از مشارکت در چه فعالیت هایی در مدرسه لذت می برد.

۱۶. به این دانش آموز تأکید کنید که این رفتار شخص او است

که پیامدهای منفی برایش به دنبال می آورد. پس از انجام یک اقدام تخریب کننده به جای اینکه به او بگویید که «من قصد دارم شما را تنبیه کنم» بگویید که «این توهستی که با رفتارت به مامی گویی که چه نوع برخوردی نسبت به شما داشته باشیم.» این کار باعث می شود که توجه دانش آموز را به رفتار خودش متمرکز نماید و نه به واکنش معلم و مدیران مدرسه.

۱۷. به خاطر داشته باشید که مدرسه برای این دانش آموز یک دوست تلقی نمی شود. پس سعی کنید که شما او را با مدرسه دوست نمایید.

۱۸. سعی کنید شرایطی را فراهم نمایید که این دانش آموز به مدرسه افتخار نماید. این کار را می توانید از راه تقویت حس مالکیت او نسبت به مدرسه انجام دهید. از این منظره بخش قابل ملاحظه ای از مسایل ناشی از این دیدگاه است که احساس «مدرسه ی آنها» بر احساس «مدرسه ی من» در این دانش آموز غلبه دارد.

۱۹. در صورت لزوم این دانش آموز را به یک مشاور حرفه ای معرفی کنید.

۲۰. به خاطر داشته باشید که برای تغییر این رفتار باید از هر اقدامی که باعث اتخاذ موضع تدافعی و یا تهاجمی از سوی این دانش آموز و یا والدین او شود، پرهیز نمایید. در واقع شما باید به عنوان یک دوست صمیمی که بی نهایت مشتاق به شنیدن حرف های او و کمک به حل مشکل وی می باشید، عمل کنید.

د) اشتباههای متدوال در رویارویی با این دانش آموز

بعضی از قضاوت های نادرست و خطاهایی که در رویارویی با این دانش آموز معمولاً اتفاق می افتد و می تواند منجر به تثبیت رفتار و یا تشدید آن بشود عبارت اند از:

۱. مسأله را نادیده بگیرید.
۲. مسأله را از همکاران و مدیران مدرسه پنهان نمایید.
۳. خویشتن داری و آرامش خود را از دست داده و به این دانش آموز پرخاش کنید.
۴. به گونه ای عمل کنید که گویی دانش آموز، این رفتار را با هدف مخالفت با شما انجام می دهد.
۵. قواعد و مقرراتی بسیار سخت گیرانه، متعدد و غیر قابل اجرا به منظور از بین بردن این رفتار ایجاد نمایید.
۶. نسبت به دانش آموز و یا کلاس های خاص با تعصب برخورد نمایید.
۷. دانش آموزی را که فقط مظنون به انجام رفتار مخرب است آشکارا، مورد سرزنش قرار دهید.
۸. سعی در اخراج مکرر این دانش آموز از کلاس داشته باشید.

۲۰. در هنگام مشاوره سعی کنید که توانایی های این دانش آموز را به وی خاطر نشان کنید، زیرا دانش آموز تنبل هیچ یک از توانایی های خود را باور ندارد. در نهایت سعی کنید به دانش آموز حق انتخاب بدهید و پیامدهای تنبلی را به این صورت برای او توضیح دهید: «دانش آموز تنبل یک بازنده خواهد بود و شما نمی خواهید هیچ دانش آموزی در کلاس بازنده باشد».

د) اشتباه های متداول در رویارویی با این دانش آموز

۱. بعضی قضاوت های نادرست و خطاهایی که در رویارویی با این دانش آموزان معمولاً اتفاق می افتد و می تواند منجر به تثبیت رفتار و یا تشدید آن بشود عبارت اند از:

۱. از نظام ارزشی خودتان به منظور محکوم کردن و سرزنش نمودن وی استفاده کنید.

۲. در کسب اطلاعات در مورد محیط خانوادگی این دانش آموز کوتاهی نمایید.

۳. نسبت به مشاغل یا مسوولیت هایی که این دانش آموز ممکن است خارج از مدرسه داشته باشد کوتاهی کنید.

۴. در مورد توانایی های دانش آموز تنبل، قضاوت نادرست داشته باشید، به او بر چسب بزنید و بنابر این او را در انزوا قرار دهید.

۵. منبع مسأله را به درستی تشخیص ندهید.

۶. نسبت به سلامتی جسمانی این دانش آموز که می تواند علت اصلی مسأله باشد کوتاهی کنید.

۷. او را فردی نادان فرض کنید و باطعنه و کنایه او را مخاطب قرار دهید.

۸. انتظاری بیش از توانایی این دانش آموز داشته باشید.

۹. از بررسی راههای مختلف برای رسیدگی به این دانش آموز کوتاهی کنید.

۱۰. در ایجاد و تقویت خود پنداره مثبت در ذهن این دانش آموز که برای اصلاح رفتار او بسیار ضروری نیز می باشد کوتاهی کنید.

۱۱. او را به علت اتلاف توانایی هایش و عدم انجام تکلیف هایش به حال خود رها کنید.

زیر نویس ها:

1. the destroyer
2. the lazy
3. self - concept
4. procrastinator

<http://www.disciplinehelp.com>

منبع:

والدین، معلمان و دوستان خود دارای ارزش است.

با این توضیح فهرستی از اقدام‌هایی که معلمان و مربیان می‌توانند با هدف مدیریت رفتار تنبلی صورت دهند آرایه می‌شود. بکارگیری این توصیه‌ها به موفقیت و شرایط بروز رفتار و تشخیص معلم بستگی دارد.

۱. در نظر داشته باشید که میزان تنبلی با توجه به توانایی افراد برای هر یک از دانش‌آموزان متفاوت خواهد بود.

۲. والدین این دانش‌آموز را تشویق کنید تا معاینه‌های جسمانی کاملی از دانش‌آموز به عمل آورند.

۳. هیچ عاملی را که باعث انگیزش این دانش‌آموز می‌شود، نادیده نگیرید و به خاطر داشته باشید که همه رفتارها، از جمله تنبلی هدفی را دنبال می‌کند. همه مسوولیت‌ها و کارهایی که این دانش‌آموز در بیرون مدرسه بر عهده دارد را مورد بررسی قرار دهید. کلیدهای تغییر این رفتار در موقعیت‌ها مختلفی نهفته است.

۴. در فرآیند تلاش برای تعیین چرایی رفتار دانش‌آموز تنبلی، به جای قضاوت نادرست در مورد توانایی‌های دانش‌آموز و یا بر حسب زدن به او فقط چگونگی رفتار وی را تشریح کنید.

۵. توجه داشته باشید که ممکن است یک مشکل مزاجی علت اصلی رفتار این دانش‌آموز باشد. بنابراین مراقب باشید، زیرا ممکن است در تشخیص منبع مسأله دچار اشتباه شوید.

۶. باید بدانید که یک «خودپنداره^۲» ضعیف منجر به شکل‌گیری احساس ترس از شکست در وجود خود فرد می‌شود و این موضوع ممکن است ریشه‌ی تنبلی باشد. دانش‌آموز مورد نظر ممکن است از راه عدم مشارکت در کارها از شکست احتمالی اجتناب نموده و بدین ترتیب غرور خود را حفظ می‌کند. از این رو برای کمک به این دانش‌آموز باید از روش‌هایی استفاده کنید که خودپنداره او را تقویت کند.

۷. به خاطر داشته باشید که افراد آنچه را که به سودشان عمل می‌کند، انجام می‌دهند. دانش‌آموز تنبلی نیز ممکن است به تدریج دریافته باشد که اگر کارها را طریق دیگران انجام دهد، راحت‌تر است بدین ترتیب تنبلی در او شکل گرفته، و به تدریج تقویت می‌شود. به همین دلیل، شما باید برنامه‌ای مشخص و گام به گام را برای بهبود این رفتار اجرا نمایید.

۸. علاوه بر اقدام‌های فوق باید دانش‌آموز را به کار وادار نمایید.

۹. بدون اینکه از کار خود ناامید شوید و بدون توجه به دشواری کار و نحوه رفتار او، به تلاش‌های خود ادامه دهید.

۱۰. هرگز فراموش نکنید که دانش‌آموز تنبلی یک «مسامحه کار^۴» نیست، افراد مسامحه کار، سرانجام کار را به پایان

می‌رسانند. ولی افراد تنبلی ممکن است کار را انجام ندهند، مگر اینکه بر انگیزته شوند.

۱۱. سعی کنید آنچه دقیقاً برای این دانش‌آموز اهمیت دارد را شناسایی کنید و آن چیز ممکن است استقلال، وجهه اجتماعی و یا حتی یک تسلی خاطر باشد.

۱۲. می‌توانید از این دانش‌آموز در باره علایق، ترجیح‌ها و تمایلاتش سؤال کنید ولی در مورد آنچه که دوست نمی‌دارد از او چیزی نپرسید به خاطر داشته باشید که او نسبت به بُعد منفی هر چیزی آگاه است. صرف وقت زیاد در این مرحله بخشی از مسأله است. اگر شما مستقیماً در باره‌ی علایق و خواسته‌های او سؤال نکنید ممکن است وقت زیادی را صرف درک این عوامل بنمایید، بدون اینکه به نتیجه دلخواه دست بیابید. این دانش‌آموز ممکن است که واقعاً اعتقاد داشته باشد که شما توجهی به او ندارید. اگر شما به طور مستقیم علایق او را جویا نشوید و قصد داشته باشید با توکل به شیوه‌های غیر مستقیم این کار را انجام دهید، او تصور خواهد کرد که بازیچه شما قرار گرفته و رفتار منفی او تقویت خواهد شد. برای یافتن حوزه‌های مورد علاقه این دانش‌آموز و شیوه‌های برانگیختن او شاید لازم باشد که از سایر معلمان نیز کمک بخواهید.

۱۳. همواره با دانش‌آموز تنبلی در کلاس مقابله کنید. چنین رفتاری را نادیده نگیرید. به والدین نیز در این مورد هشدارهای لازم را بدهید.

۱۴. به کوچکترین علایق این دانش‌آموز نیز هر چند جزئی به نظر برسد، توجه کنید. ضمناً به اصرار خود در کار کردن این دانش‌آموز ادامه دهید و اجازه ندهید که به شیوه‌های مختلف از کار فرار کند.

۱۵. برای اینکه احساس موفقیت و اعتماد به نفس به چنین فردی دست بدهد، در ابتدا تکلیف‌هایی را به وی محول کنید که به آسانی از عهده آنها برآید.

۱۶. همیشه مدت زمان انجام تکلیف را برای دانش‌آموز مشخص کنید. حتی شما باید با دانش‌آموز در مورد زمان شروع کار به توافق برسید.

۱۷. زمان‌های متفاوتی برای انجام کار معین به او پیشنهاد کنید تا بتواند زمان مناسب خود را انتخاب نماید.

۱۸. به موفقیت‌های او پاداش دهید، در غیر این صورت ممکن است انگیزه‌اش فروکش نماید.

۱۹. به طور خصوصی با این دانش‌آموز صحبت کنید و در مورد موفقیت‌هایی که در خانه، مدرسه و یا با دوستانش داشته با او صحبت کنید.